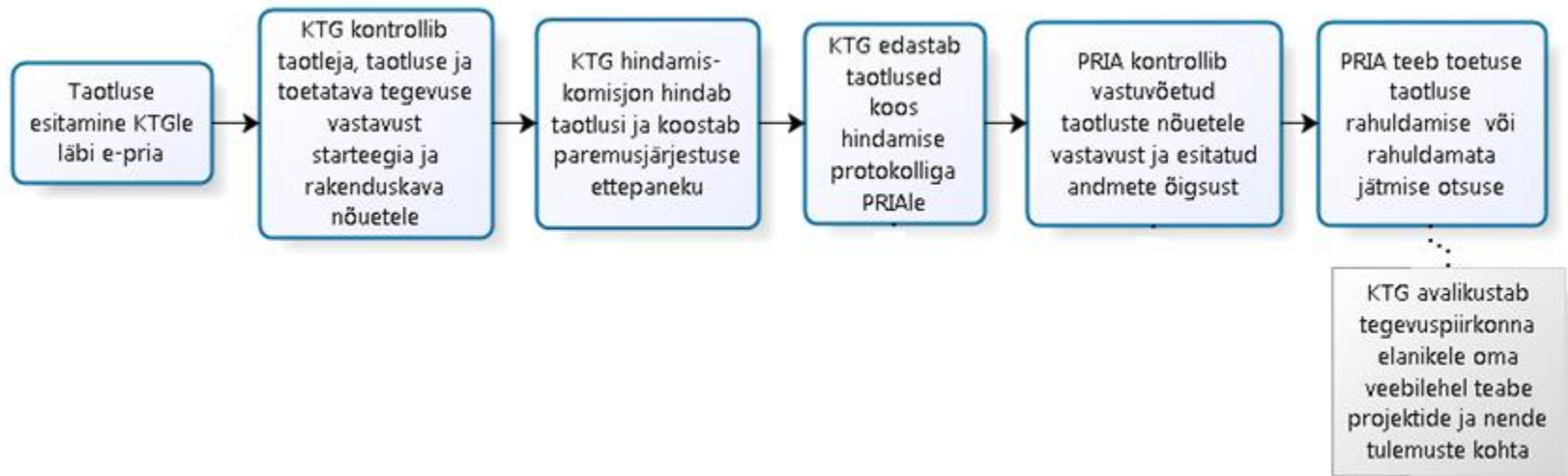

MTÜ Kirderranniku Koostöökogu

LEADER-meetme infopäevad
veebruar, 2018

Taotlemise protsess

e-pria kasutamine

- Registreeri end ID kaardi abil uue e-pria keskkonnas kasutajaks
- Registreeri oma ettevõtte e-pria kliendiks
- Projektitoetuse avaldusi saab esitada vaid läbi **uue e-pria 19.-31. märtsil 2018**

Projekti menetlemise ajakava

- Taotleja esitab toetuse avalduse läbi uue e-pria 19.-31. märtsil 2018
- Projektidokumentide tehniline kontroll 01. aprill kuni 15. aprill 2018
- Projektide paikvaatlus ja taotlejate ärakuulamine
- Hindamiskomisjoni töö 16. aprill - 13. mai 2018, ettepanek juhatusesele
- Juhatus kinnitab hindamiskomisjoni ettepaneku ja esitab selle PRIAle hiljemalt 15. juunil 2018
- PRIA teeb otsuse 60 tööpäeva jooksul
- Projektitoetuse taotleja ei või toetatava tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist alustada varem ja tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist tõendavad dokumendid ei või olla väljastatud varem kui kohaliku tegevusgrupi poolt projektitaotluse PRIA e-teenuse keskkonnas kinnitamise päevale järgneval päeval

Toetuse taotlemise alused

- MTÜ Kirderanniku Koostöökogu strateegia 2015-2020, muudatused kinnitatud 12.01.2018
- Maaeluministri määrus “Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER-projektitoetus”, 03.11.2017

MTÜ Kirderranniku Koostöökogu strateegia 2015-2020

Meede 1. Ettevõtluse arendamine ja kompetentsi tõstmine

Meetme eesmärk: Kirderanniku koostööpiirkonna väikeettevõtlus on teinud arenguhüppe järgnevates valdkondades:

- kohaliku toidu ja käsitöö tootmine, põllumajandustoodete väärimine, turundamine ning turustamine;
- turismi- ja puhketeenuste osutamine ning turistidele ja puhkajatele suunatud toodete tootmine;
- rohkem uuenduslikke teenuseid ja tooteid.

- Meede loob ettevõtjatele võimaluse saada tuge oma investeeringute ning koolitus- ja teavitustegevuste teostamiseks ja kvaliteedisüsteemide juurutamiseks, mis parandab kohalike ettevõtjate konkurentsivõimet ning kasvatab äritulusid.

Toetatavad tegevused:

- **Investeeringud:** seadmed ja masinad, ehitamine, rekonstrueerimine, renoveerimine; mootor- ja veesõidukid kui selle sihtotstarve on teenuse osutamine tegevuspiirkonnas
- **Pehmed tegevused:** teadmussiire ja teavitustegevused: koolitus- ja teavitustegevused tegevuspiirkonna ettevõtluse arendamiseks

Mitteabikõlblikud kulud

- Teed, tänavad, lennuväljad, sadamad, tööstuspargid, uuringud, KMH-d jm analüüsid, projekteerimised jm eeltööd, koduleht + kõik muud LEADER-määruses väljatoodud mitteabikõlblikud kulud
- *Kõlvatu konkurentsina käsitletakse olukorda, kus toetusrahasid kasutatakse teiste ettevõtjate suhtes ebaõiglase eelise saamiseks toodete või teenuste arendamisel ja pakkumisel*

- **Toetuse saajad:** mikro- ja väike-ettevõtted
- **Mikroettevõtted** on need ettevõtjad, kes annavad tööd vähem kui 10 inimesele ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot.
- **Väike-ettevõtjateks** on need ettevõtjad, kes annavad tööd vähem kui 50 inimesele ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 10 miljonit eurot.

Toetuse suurus ja määr

- **Toetuse suurus projekti kohta:**

- investeringute puhul min 1 000 eurot, max 100 000 eurot,
- pehmete tegevuste puhul min 1 000 eurot, max 10 000 eurot.

Ettevõtlusega alustamise korral (majandustegevus vähem kui kaks aastat) on max toetuse summa 70 000 eurot.

Toetuse määr: mikroettevõtted kuni 60%; väikeettevõtted kuni 20%

Nõuded taotlejale

- Investeering ja/või tegevus Kirderanniku Koostöökogu piirkonnas, kasusaajad on Kirderanniku Koostöökogu tegevuspiirkonnas, tegevuslubade olemasolu selleks nõutud valdkondades. Taotlejal, kellel on pooleli (viimane toetussumma PRIA poolt välja maksmata) 2 LEADER projekti, ei ole õigus toetust taotleda.
- Teadmussiirde (koolitused) projektide puhul peab koolitaja pädevus olema vastav ja tuvastatav. Projektiga koos esitatakse koolitaja vastav tunnistus või sertifikaat. Koolitaja kogemus projektiga seotud erialal peab olema minimaalselt 5 aastat.

Nõutud dokumendid

- Kirderanniku Koostöökogu projektitoetuse taotlusvorm
- tehniliste tingimuste loetelu, mis osutavad tehnilisele spetsifikatsioonile
- võrreldavad hinnapakkumised; välja arvatud kui tegemist on võrdlushindade kataloogist võetud asjaga, sel juhul tehakse eelarvereale sellekohane märge
- alustava ettevõtja puhul (majandustegevus on toimunud vähem kui 2 aastat) äriplaan
- ehitusluba või ehitisteatis
- väljavõtte ehituse põhi- või eelprojektist koos seletuskirjaga. Tulenevalt toetuse suurusest: kui toetuse suurus on üle 30 000 euro, lisatakse põhiprojekt, kui toetuse suurus on alla 30 000 eurot, lisatakse eelprojekt
- ettevõtjal eelmise majandusaasta aruanne
- teised Maaeluministri määruses "Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER-projektitoetus" nõutud dokumendid

Meede 2. Elukeskkonna arendamine

Meetme eesmärk:

- Kirderanniku koostööpiirkonna elu- ja külastuskeskkonna kvaliteet on paranenud, pakkudes rohkem vaba aja teenuseid ning elukeskkonna teenuseid elanikele ja külastajatele.
- Piirkonnas pakutakse rohkem jätkusuutlikke elukeskkonna teenuseid.
- Piirkonnas pakutakse rohkem jätkusuutlikke vaba aja teenuseid.

- Meede loob võimaluse kolmanda sektori organisatsioonidele, ettevõtjatele ja kohalikele omavalitsustele investeerida elukeskkonna parandamisesse.

Toetatavad tegevused

- **Investeeringud: avalikes huvides** spordi ja vaba aja rajatised, terviserajad, multifunktsionaalsed kooskäimiskohad – ehitus, rekonstrueerimine, renoveerimine; seadmete soetamine (sh taastuvenergia tootmine oma tarbeks), inventar, avalikes huvides osutatavate teenuste (sh kogukonnateenuste) osutamiseks vajalikud vahendid, mootor- ja veesõidukid piirkonna elanikele teenuse osutamiseks

Kogukonnateenus

- *Avalikes huvides osutatavate teenuste (sh kogukonnateenuste) osutamiseks vajalikud vahendid*
- Kogukonnateenus on teenus, mis on kogukonnale tervikuna oluline ning lahendab mõnda kogukonna ees seisvat kitsaskohta ning toimib turutõrke tingimustes.

Mitteabikõlblikud kulud ja nõuded

- Mitteabikõlblikud kulud: kodulehed, jätkutegevused, töötasud, projektijuhtimine + kõik muud LEADER määruses väljatoodud mitteabikõlblikud kulud
- Kasusaaja peab tegutsema Kirderanniku Koostöökogu territooriumil, investering tehakse Kirderanniku Koostöökogu territooriumile.
- Taotlejal, kellel on pooleli (viimane toetussumma välja maksmata) 2 LEADER projekti, ei ole õigus toetust taotleda, v.a. omavalitsuste haldusreformi raames liitunud omavalitsused.

Toetuse saajad ja toetuse suurus

- **Toetuse saajad:** MTÜ, SA, KOV, mikro- ja väikeettevõtted
- **Toetuse suurus projekti kohta:** min 1 000 eurot ja max 50 000 eurot.
- **Toetuse määr:** MTÜ, SA, KOV kuni 90%; mikroettevõtjad kuni 60% ja väikeettevõtted kuni 20%.
- *Määruse järgi mootorsõidukid, veesõidukid kuni 30%.*

Nõutud dokumendid

- Kirderanniku Koostöökogu projektitoetuse taotlusvorm
- tehniliste tingimuste loetelu, mis osutavad tehnilisele spetsifikatsioonile
- võrreldavad hinnapakkumised
- riigihanke kohuslane esitab vähemalt ühe hinnapakkumise
- alustava ettevõtja puhul (majandustegevus on toimunud vähem kui 2 aastat) äriplaan
- ehitusluba või ehitisteatis
- väljavõtte ehituse põhi- või eelprojektist koos seletuskirjaga. Tulenevalt toetuse suurusest: kui toetuse suurus on üle 30 000 euro, lisatakse põhiprojekt; kui toetuse suurus on alla 30 000 euro, lisatakse eelprojekt
- ettevõtjal eelmise majandusaasta aruanne
- teised Maaeluministri määruses "Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER-projektitoetus"

Meede 3. Koostöö ja ühistegevuse arendamine

- **Eesmärk:** Kirderanniku koostööpiirkonna kogukond on aktiivne ja teovõimekas. Kogukonna ettevõtlikkus on kõrgel tasemel ja seda eriti noorte hulgas.
- Meede pakub võimalust realiseerida kogukonna ettevõtlikkuse arendamisele ja aktiveerimisele suunatud oskusteabe saamist (koolitusi, õppereise jm).

Toetatavad tegevused ühisprojektide kaudu

- **Pehmed tegevused:** koolituste korraldamine, õppereisid, üllitised, tegevusgrupi koostööprojektid, noorte koostööprojektid, ürituste korraldamised, piirkonna mainekujunduse tegevused, näitused ja messid

Mitteabikõlblikud tegevused:

- Jätkutegevused, töötasud, projektijuhtimine, vabatahtlik tasustamata töö + kõik muud LEADER määruses väljatoodud mitteabikõlblikud kulud

Toetuse saajad

- Toetuse saajad: MTÜ, SA, KOV, mikro- ja väikeettevõtted.
- Taotlejal, kellel on pooleli (viimane toetussumma välja maksmata) 2 LEADER projekti, ei ole õigus toetust taotleda v.a. omavalitsuste haldusreformi raames liitunud omavalitsused.
- Kasusaajate olemasolu KIKO piirkonnast.
Koolitusprojektide puhul peab koolitaja pädevus olema strateegiale vastav ja tuvastatav. Projektiga koos esitatakse koolitaja vastav tunnistus või sertifikaat. Koolitaja kogemus projektiga seotud erialal peab olema minimaalselt 5 aastat.

Toetuse suurus

- **Toetuse suurus projekti kohta:** min 1 000 eurot; max 25 000 eurot.
Toetuse määr: MTÜ, SA, KOV kuni 90%; mikro- ja väikeettevõtted kuni 60%
- **Ühisprojektid** viiakse ellu kahe- kuni nelja-aastase tegevuskava alusel vähemalt kahe juriidilise isiku või füüsilisest isikust ettevõtja poolt, keda nimetatakse partneriteks ning kellest vähemalt üks ei ole teine kohalik tegevusgrupp.

Nõutud dokumendid

- KIKO projektitoetuse taotlusvorm
- ühiste kavatsuste kokkulepe, kodulehel näidisvorm
- tehniliste tingimuste loetelu, mis osutavad tehnilisele spetsifikatsioonile (sama loetelu esitatakse riigihangete registris)
- võrreldavad hinnapakkumised
- riigihanke kohuslane esitab vähemalt ühe hinnapakkumise
- alustava ettevõtja puhul (majandustegevus on toimunud vähem kui 2 aastat) äriplaan
- ettevõtjal eelmise majandusaasta aruanne
- teised Maaeluministri määruses "Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER-projektitoetus" nõutud dokumendid

Toetuste maht toetusperioodil aastatel 2016-2020

Projektitoetuste kogusumma perioodi jooksul 1 892 113.-

2016. aastal 662 240.-

2017. aastal 567 634.-

2018. aastal 473 028.-

2019. aastal 189 211.-

2020. aastal jäägid

Meetmete vaheline jaotus:

Meede 1. Ettevõtluse arendamine ja kompetentsi tõstmine
50%

Meede 2. Elukeskkonna arendamine 30%

Meede 3. Koostöö ja ühistegevuse arendamine 20%, sellest
KTG-le 25%

Jagatav toetuste maht märtsikuu taotlusvoorus

- **Meede 1.** Ettevõtluse arendamine ja kompetentsi tõstmine.

Toetussumma 200 000 eurot

- **Meede 2.** Elukeskkonna arendamine.

Toetussumma 100 000 eurot

- **Meede 3.** Koostöö ja ühistegevuse arendamine.

Toetussumma 100 000 eurot

Maaeluministri määrus nr 11
“Kohaliku tegevusgrupi toetus ja
LEADER-projektitoetus”, 03.11.2017

Nõuded projektitoetuse taotlejale, § 27

- Projektitoetuse taotleja suhtes ei ole algatatud **likvideerimismenetlust** ega välja kuulutatud **pankrotti**
- Taotlejal **ei ole riiklikku maksuvõlga**
- Taotleja **ei ole saanud ega taotle** samal ajal **sama tegevuse või investeeringuobjekti kohta toetust** riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi või vähese tähtsusega abi
- Ta on varem riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest saadud ja **tagasimaksmisele kuulunud summa tähtajal tagasi maksnud**
- Taotleja on esitanud äriregistrile **viimase majandusaasta aruande** kui selle esitamise tähtaeg on saabunud

Toetatavad tegevused, § 28

- Projektitoetust võib taotleda strateegia meetmes nimetatud tegevuse elluviimiseks
- Kui projektitoetuse taotleja taotleb toetust **ehitise** kohta, mida ehitatakse (välja arvatud uus püstitatav hoone) või **mootorsõiduki kohta, kuhu seade paigaldatakse**, on see ehitis või mootorsõiduk projektitoetuse **taotleja omandis** või on antud talle õiguslikul alusel kasutamiseks
- **Uue hoone** püstitamiseks, peab kavandatava hoone alune maa olema projektitoetuse **taotleja omandis** või on selle alusele maale projektitoetuse taotleja kasuks seatud **hoonestusõigus**
- **Ühisprojekti** elluviimine: **kahe- kuni nelja-aastase tegevuskava** alusel vähemalt kahe juriidilise isiku või füüsilisest isikust ettevõtja poolt, keda nimetatakse **partneriteks** ning kellest vähemalt üks ei ole teine kohalik tegevusgrupp
- Koolitus- ja teavitustegevusena tegevuspiirkonna ettevõtluse arendamiseks – **teadmussiirde** projekt

Abikõlblikud kulud, § 30

- ehitise ehitamise ja parendamise kulud
- veevarustus-, kanalisatsiooni- ja reoveepuhastussüsteemi, elektrisüsteemi ja elektripaigaldise, **uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu** ja juurdepääsutee ehitamise kulud ning nende juurde kuuluvate seadmete ostmise, paigaldamise ja **vastava võrguga liitumise** (edaspidi koos *taristuinvesteering*) kulud
- masina, seadme, sisseseade või muu põhivara ostmise, liisimise ja paigaldamise kulud, sealhulgas patendi, litsentsi, autoriõiguse ja kaubamärgi omandamine
- maastikusõiduki, veesõiduki või mootorsõiduki ostmise ja liisimise kulud, kui selle sihtotstarve on teenuse osutamine tegevuspiirkonnas
- infotehnoloogilise lahenduse ja tarkvara ostmise ning paigaldamise kulud
- **teostatavusuuringu koostamise kulud**
- sellise töö, teenuse ja kauba ostmise kulud, mis ei ole eelnevates punktides nimetatud tegevuse osa

Abikõlblikud kulud, § 30

- Ig 4 **Kasutatud masina, seadme** või eriotstarbelise sõiduki ostmise ja liisimise kulud on abikõlblikud, kui projektitoetust taotlev ettevõtja, mittetulundusühing või sihtasutus tõendab, et:
 - 1) masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki ostmiseks või liisimiseks ei ole hinnapakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi või vähese tähtsusega abi;
 - 2) masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki hind ei ületa selle turuväärtust ja on uue samaväärse masina või seadme hinnast madalam;
 - 3) masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki eeldatav kasutusiga on vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui taotleja ei ole VKE, ja vähemalt kolm aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui taotleja on VKE
- **Abikõlblik kulu peab olema mõistlik, põhjendatud, selge, üksikasjalikult kirjeldatud, majanduslikult otstarbekas ja toetuse eesmärgi saavutamiseks vajalik. Projektitoetuse taotleja tagab kasutatava toetusraha otstarbeka ja säästliku kasutamise**

Mitteabikõlblikud kulud, § 31

- maa ja olemasoleva ehitise ostmise ning üürimise või rentimise kulud
- käibemaks juhul, kui projektitoetuse taotlejal on võimalik taotleda selle tagastamist käibemaksuseaduse alusel
- sularahamaksed
- riigilõiv, teenustasu pangatoimingu eest, tagatismakse, intress ja muu finantsteenusega seotud kulu
- õigus- ja raamatupidamisteenuse kulud
- viivis, trahv ja muu rahaline karistus ning kohtumenetluse korral menetluskulud
- kulutused stipendiumile, annetustele, auhindadele, meenetele ja kingitustele
- eksperdi või projektijuhi töötasu, kui ekspert või projektijuht on ametnik või avalikus teenistuses töötav töötaja või riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse hallatava asutuse töötaja, kelle tööülesanded on sarnased toetatava tegevusega
- sõiduauto ostmise ja liisimise kulud
- kulud, mis on seotud liisingulepinguga, nagu liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlustusmaksed

Mitteabikõlblikud kulud, § 31

- liisingumakse, kui asja omandiõigus ei ole viie aasta möödudes arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid mitte hiljem kui 2023. aasta 30. juunil üle läinud toetuse saajale
- kohaliku omavalitsuse üksuse ülesande asendamiseks tehtud kulud
- projekti toetatava tegevuse elluviimisega seotud üldkulud
- kasutatud kauba, sealhulgas sõiduki ostmise ja liisimise kulud, välja arvatud § 30 lõikes 4 sätestatud juhul
- kulud, mis ületavad võrdlushindade kataloogi kantud asja piirhinda, kui taotletakse toetust asja kohta, mis on kantud nimetatud võrdlushindade kataloogi
- kulud, mille on tasunud ühis- ja koostööprojektis osalev partner
- ehitustegevus, mis ei võimalda selle elluviimise järel ehitist sihipäraselt kasutada
- muud kulud, mis ei ole tegevuse elluviimisega või investeeringu tegemisega otseselt seotud

Nõuded investeeringu ja tegevuse hinnapakkumuse kohta, § 33

- Kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus **ületab 5000 eurot**, on projektitoetuse taotleja või projektitoetuse saaja saanud vähemalt **kolmelt** teenust osutavalt, tööd pakkuvalt või kaupa müüvalt isikult võrreldavad hinnapakkumused koos selliste tehniliste tingimuste loeteluga, mis osutavad tehnilisele spetsifikatsioonile
- Kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus on vahemikus **1000–5000 eurot**, vähemalt **1 hinnapakkumus**
- Väljavalitud hinnapakkumus ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase tegevuse eest tasutava hinnaga
- Väljavalitud hinnapakkumus peab olema objektiivselt põhjendatud ja juhul, kui projektitoetuse saaja ei ole saanud nõutud arvu hinnapakkumusi või valinud odavaimat hinnapakkumust, peab selle kohta esitama põhjenduse
- Projektitoetuse saaja ja isik, kellelt projektitoetuse taotleja või projektitoetuse saaja tellib teenuse või töö, **ei tohi kuuluda üksteise juhatusse ega nõukokku ega omada osalust üksteise äriühingus**

Nõuded investearingu ja tegevuse hinnapakumuse kohta, § 33

- Projektitoetuse saaja ei tohi jaotada tegevuse hinnapakumust osadeks, kui toetatava tegevuse elluviimiseks või investearingu tegemiseks vajalik teenus, töö või kaup on funktsionaalselt koos toimiv
- Hanke korraldamisel järgitakse riigihangete seadust, kui projektitoetuse taotleja on hankija riigihangete seaduse § 5 tähenduses
- Kui tehniliste tingimuste loetelu on avaldatud riigihangete registris, võib projektitoetuse saaja saada vähem kui kolm hinnapakumust, kui tegevuse või investearinguobjekti käibemaksuta maksumus on vahemikus 5000 – 10 000 euro

Projektitoetuse määr ja suurus,

§ 34

- Projektitoetust antakse **ettevõtjale kuni 60 protsenti** toetatava tegevuse või investeeringu abikõlblikest kuludest. Mittetulundusühingule, sihtasutusele või kohaliku omavalitsuse üksusele antakse projektitoetust kuni 60 protsenti toetatava tegevuse või investeeringu abikõlblikest kuludest, kui projektis kavandatud tegevus on suunatud ettevõtluse arendamiseks
- **Taristuinvesteeringu**, välja arvatud uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu tegemiseks projektitoetuse taotlemise korral antakse projektitoetust **kuni 60 protsenti** investeeringu abikõlblikest kuludest
- **Vee-, maastiku- ja mootorsõiduki**, väljaarvatud liikurmasina ostmiseks ja liisimiseks projektitoetuse taotlemise korral antakse ettevõtjale, mittetulundusühingule või sihtasutusele projektitoetust **kuni 30 protsenti** investeeringuobjekti abikõlblikest kuludest
- Kui toetatava tegevuse elluviimisest saadakse tulu, makstakse projektitoetus välja summas, mis võrdub tegevuse abikõlblike ja mitteabikõlblike kulude summa ning saadud tulu vahega, kuid mitte rohkem kui abikõlblike kulude hüvitamiseks antava toetuse summa

Nõuded projektitaotluse osaks olevale avaldusele ja esitatavatele dokumentidele, § 37

- Projektitoetuse taotleja esitab PRIAle koos avaldusega järgmised dokumendid, kui need on asjakohased:
- ühiste kavatsuste kokkuleppe ära kiri, kui taotletakse toetust ühisprojekti elluviimiseks – *kodulehel näidisvorm*
- ära kiri dokumendist, mis tõendab, et maa, millele planeeritakse ehitada, kavandatav ehitist, mida ehitatakse või kuhu seade paigaldatakse, või mootorsõiduk, kuhu seade paigaldatakse, kuulub taotleja omandisse või on antud taotlejale õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt kolmeks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest, kui taotleja on VKE, ning viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest

Projektitoetuse saaja kohustused,

§ 42

- Projektitoetuse saaja viib ellu toetatava tegevuse või teeb investeeringu ja esitab PRIAle elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu selle tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist tõendavad dokumendid **kuni neljas osas** ühe projektitaotluse kohta **kahe aasta jooksul** arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest
- Kui investeeringuobjekt ostetakse **liisingulepingu** alusel, viib projektitoetuse saaja tegevuse ellu ja esitab selle tegemist tõendavad dokumendid **kalendriaastas kuni neljas osas** ühe taotluse kohta **kuni viie aasta jooksul** arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest
- Projektitoetuse saaja on kohustatud:
 - 1) võtma projektitoetuse abil tehtud investeeringu sihtotstarbeliselt **kasutusse kahe aasta jooksul**
 - 2) **säilitama ja kasutama sihipäraselt** projektitoetuse eest ostetud investeeringuobjekti vähemalt **kolme/viie aasta jooksul** arvates PRIA poolt **viimase toetusosa väljamaksmisest**

Projektitoetuse saaja kohustused,

§ 42

- **eristama selgelt oma raamatupidamises** projektitoetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest
- **võimaldama** teostada projektitoetuse sihipärase ja tähtaegse kasutamise üle **järelevalvet** ja teha muid toetuse saamisega seotud kontrolle
- **teavitama** PRIAt viivitamata kirjalikult **käibemaksukohustuslaseks registreerimisest**
- **esitama** projektitoetuse kasutamisega seotud **seireks vajalikku teavet** kohaliku tegevusgrupi või PRIA nõudmisel
- **teavitama viivitamata** PRIAt ja kohalikku tegevusgruppi taotluses esitatud või toetatava **tegevusega seotud andmete muutumisest** või tegevuse elluviimist takistavast asjaolust
- **teavitama** projektitoetuse abil toetatava **tegevuse elluviimisest** vastavalt maaeluministri 22. detsembri 2015. a määruses nr 26 „Maaelu arengu toetuse andmisest ja kasutamisest teavitamise, toetatud objektide tähistamise ning Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) osalusele viitamise täpsem kord perioodil 2014–2020“ kehtestatud nõuetele

Projektitoetuse tegevuse elluviimist ja investeeringu tegemist tõendavate dokumentide esitamine, § 43

- Projektitoetuse väljamaksmiseks esitab projektitoetuse saaja **pärast tegevuse elluviimist** või investeeringu täielikku või osadena tegemist ja selle eest täielikult või osaliselt tasumist e-keskkonna kaudu **maksetaotluse** koos järgmiste dokumentidega:
 - 1) **arve**
 - 2) **maksekorraldus** või selle väljatrükk või arvelduskonto väljavõte
 - 3) koolituse, seminari, teabepäeva või muu samalaadse ürituse puhul, mis on ellu viidud ühis-, teadmussiirde, koostööprojekti või koostööprojekti ettevalmistava projekti raames, **päevakava ja osavõtjate nimekiri**, millel vajalikud sümbolid, juriidilise isiku registrikood ja tema põhitegevusala, kui üritus on käsitatav vähese tähtsusega abina
 - 4) osutatud teenuse, tehtud töö või müüdud kauba **üleandmist-vastuvõtmist** tõendav dokument
 - 5) teave teenuse osutajale, töö pakkujale või kauba müüjale vähemalt **omafinantseeringuga võrdse summa tasumise kohta**, kui taotletakse projektitoetuse väljamaksmist enne kulutuste tegemist (OTKA)

Projektitoetuse maksmine ja projektitoetuse maksmisest keeldumine, § 44

- **Projektitoetus** makstakse välja üksnes abikõlblike kulude hüvitamiseks ja üksnes siis, kui projektitoetuse saaja on **tegevused nõuetekohaselt ellu viinud**
- PRIA teeb projektitoetuse saaja esitatud maksetaotluse alusel projektitoetuse maksmise otsuse sellise aja jooksul, et toetusraha oleks võimalik kanda projektitoetuse saaja arvelduskontole **kolme kuu jooksul** arvates nõuetekohaste dokumentide saamisest
- PRIA teeb projektitoetuse maksmisest keeldumise otsuse 25 tööpäeva jooksul arvates projektitoetuse maksmisest keeldumise aluseks olevast asjaolust teadasaamisest
- Projektitoetuse maksmisest keeldumise otsuse korral tunnistab PRIA projektitaotluse rahuldamise otsuse täielikult või osaliselt kehtetuks

Projektitoetuse väljamaksmine enne kulutuste tegemist, § 45

- Projektitoetuse võib maksta välja pärast projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemist **enne töö, teenuse või vara soetamise** eest tasumist tagatist nõudmata, kui töö või teenus on lõpetatud või vara on üle antud ning projektitoetuse saaja on selle vastu võtnud ja selle eest tasunud vähemalt omafinantseeringuga võrdse summa ning kui projektitoetuse saaja on piisavalt usaldusväärne. Nimetatud rahastamisviisi ei kohaldata liisingulepingu alusel ostetava vara puhul
- Projektitoetuse väljamaksmist sooviv **projektitoetuse saaja esitab pärast investeeringu** täielikku või osadena tegemist e-keskkonna kaudu nimetatud **maksetaotluse** koos lisadokumentidega
- PRIA teeb projektitoetuse maksmise otsuse sellise aja jooksul, et nimetatud otsuse alusel makstav raha oleks võimalik kanda projektitoetuse saaja arvelduskontole **kolme kuu jooksul** arvates nõuetekohaste dokumentide saamisest, arvestades seejuures projektitoetuse saaja usaldusväärsust
- Elluviidud tegevuse või tehtud investeeringu abikõlblike kulude eest on tasutud ning selle kohta on PRIAle **esitatud maksetaotlus** koos lisadokumentidega **seitsme tööpäeva jooksul** arvates projektitoetuse maksmise otsuse alusel makstud raha laekumisest

Millal tohib tegevusega alustada

Projektitoetuse taotleja ei või toetatava tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist alustada varem ja tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist tõendavad dokumendid ei või olla väljastatud varem kui **kohaliku tegevusgrupi poolt projektitaotluse PRIA e-teenuse keskkonnas kinnitamise päevale järgneval päeval, st 16.06.2018**

Projektiavalduse hindamata jätmine

- Kohalik tegevusgrupp võib jätta projektitaotluse **hindamata**, kui projektitaotlus ei vasta strateegias või rakenduskavas esitatud nõuetele või kui projektitoetuse **taotleja ei ole esitanud** LEADER määruse § 37 ja Kirderanniku Koostöökogu strateegia meetmelehel nõutavaid andmeid või **dokumente määratud tähtaja jooksul**.

Põhivara liisimine

- Juhul kui põhivara liisitakse, siis peab **asja omandiõigus üle minema projektitoetuse saajale** hiljemalt viie aasta möödudes arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest
- Liisingu puhul makstakse toetus välja **kuni viie aasta jooksul** arvates taotluse rahuldamise otsusest, kuid hiljemalt 30.juuniks 2023
- kalendriaasta jooksul saab esitada **kuni neli maksetaotlust**
 - esimese maksetaotlusega: liisinguleping, maksegraafik, üleandmise-vastuvõtmise akt, arve
 - järgmiste maksetaotlustega arve(d) ja tasumist tõendavad dokumendid

Mitteinvesteeringud

- Mitteinvesteeringuteks ehk *pehmete tegevuste elluviimiseks* saab projektitoetust taotleda, kui need on osa **ühisprojektist või teadmussiirde projektist**

Ühistegevused:

- Taotlejal peab olema **vähemalt üks partner** - füüsilisest isikust ettevõtja või juriidiline isik
- Ühisprojekti tegevused viiakse ellu **kahe kuni nelja aastase tegevuskava** alusel

Teadmussiire:

Teadmussiirde projektide kasusaajateks võivad olla põllumajandus-, toiduainetööstus- ja metsandussektoris hõivatud isikud, maa valdajad ja muud **ettevõtjad**, kes tegutsevad maapiirkondades mikro- või väike-ettevõtjatena

KOV-i ülesanded

- Tulenevalt **KOKS § 6 lg 2** ei ole kohaliku omavalitsuse üksuse **ülesannete asendamiseks tehtud kulud** abikõlblikud
- Vallale kuuluvate **hoonete korrashoid** on KOV ülesanne ja hoone **omaniku kohustus**
- LEADER projektiga määratud tegevus peab looma **uuenduslikku lisaväärtust** või lisama innovaatilise elemendi

Riigihanke kohustus

Hankija RHS i § 10 lõike 1 punkti 6 tähenduses on eraõiguslik juriidiline isik:

- mis on asutatud eesmärgiga täita või mis täidab põhi- või kõrvaltegevusena ülesannet avalikes huvides, millel ei ole tööstuslikku ega ärilist iseloomu, ja
- mida põhiliselt rahastavad või
- mille juhtimis-, haldus- või järelevalveorgani liikmetest rohkem kui poole määravad või mille juhtimist muul viisil kontrollivad koos või eraldi lõike 1 punktides 1–5 või teised punktis 6 nimetatud isikud või mõne muu Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi vastavad isikud.

Arve näidis

Arve esitaja:

Nimi

Aadress

Arvelduskonto nr

Reg kood

Käibemaksu reg kood

Kontakt

Arve saaja:

Nimi

Aadress

Kontakt

Arve sisu	ühik	kogus	hind	summa
ruumi rent	tund	3	10	30
kohvipaus	inimene	15	3	45
summa				75
käibemaks				15
KOKKU				90

Hinnapakkumused

- Hinnapakkumus sisaldab:
 - taotleja nime,
 - hinnapakkuja nime, registrikoodi ja kontaktandmeid,
 - hinnapakkumuse väljastamise kuupäeva,
 - hinnapakkumuse kehtivusaega (soovitav 6 kuud)
 - toetatava tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust

Teavitamine

Maaeluministri määrus 22.12.2015 nr 26. Maaelu arengu toetuse andmisest ja kasutamisest teavitamise, toetatud objektide tähistamise ning Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) osalusele viitamise täpsem kord perioodil 2014–2020

Logo ja embleem paigaldatakse plakatile, stendile, tahvlile, dokumendile, veebilehele, m-lahendusele, muule teabekandjale või objektile määruses sätestatud tingimustel ja korras.

- Objekt, millele ei ole logo ja embleemi paigaldatud tootmise käigus, tähistatakse **kleebisega**. 26 × 45 millimeetrit
- Kui toetus **ületab 10 000 eurot**, paigaldatakse toetatava objekti või tegevuse asukohta avalikkusele hõlpsasti nähtavasse kohta logoga ja embleemiga **plakat**. suurusega vähemalt A3 ning sellel peab asetsema logo koos embleemiga, millele eraldatakse vähemalt 25 protsenti plakati pindalast, ja projekti nimetus, mis moodustab plakati kõrgusest vähemalt 30 protsenti.
- Kui toetus **ületab 50 000 eurot**, tähistatakse toetatav objekt või tegevus selgitava **tahvliga**. minimaalne suurus on 500 × 300 millimeetrit; logo ja embleem, millele eraldatakse vähemalt 25 protsenti tahvli pindalast; tegevuse nimetus ja peamine eesmärk, millele eraldatakse vähemalt 30 protsenti stendi kõrgusest;

Paigaldatud tähistus peab säilima vähemalt viis aastat viimase toetusosa väljamaksmisest arvates.

Juhul kui **toetuse saajal** on olemas toetatava objekti või tegevusega seotud **veebileht**:

- 1) avaldatakse veebilehel lisaks logole ja embleemile objekti või tegevuse lühikirjeldus;
- 2) kirjeldatakse toetatava objekti või tegevuse lühikirjelduses ka eesmärgid ja oodatavaid tulemusi, kui toetus ületab 10 000 eurot.

Objektide tähistamine

Eesti Leader-logo, Euroopa Liidu Leader-logo ja Euroopa Liidu embleemiga tuleb tähistada muuhulgas:

- ehitis, alates ehituse alustamisest;
- masin, seade;
- meene;
- info- ja reklaammaterjal;
- üritus;
- digitaalne infokandja ja materjal, paigutatuna pakendile või tootele ning selle esilehele, -kaadrile, -pildile;
- televisioonisaade, artikkel ja muu tekst tehniliselt võimalikul ja sobival viisil;
- trükimeedia või avalikkusele suunatud veebilehe kuulutus (nt. netireklaam).

Paigaldatud tähistus peab säilima vähemalt 3 (ettevõtja) või 5 aastat viimase toetusosa väljamaksmisest arvates

Kohustuslikud logod

Allalaetav kodulehelt

<http://www.kirderannik.ee/kulutuse-taotlemine/>

LEADER
EESTI

Aitäh!

Küsi abi tegevusgrupist!

Assistent-meetmespetsialist Signe Müür

tel 332 2215, 5912 6822

signe.myyr@kirderannik.ee

Tegevjuht Ülle Marits

tel 332 2024, 5345 0720

ylle.marits@kirderannik.ee